

Beskrivning av Alternativ till våld (ATV) – Jönköpings län

ATVs uppdrag

ATV:s uppdrag är att erbjuda specifik psykologisk behandling på området våld i nära relationer, i syfte att minska våldets konsekvenser i Jönköpings län. ”Nära relationer” avser nuvarande och tidigare partner, förälder, barn, syskon samt andra nära släkterelationer.

Målgrupp utövare

- Personer från 15 år som utövar/utövat våld i en nära relation erbjuds psykologisk behandling för att minska sitt eget våld. För personer 15-18 år enbart vid våld i parrelation.
- Observera att medelsvår-svår psykisk ohälsa som kan öka risken för våld kan behöva behandlas innan behandling på ATV påbörjas.

Målgrupp utsatta

- Personer med lindrig-medelsvår psykisk ohälsa kopplad till tidigare utsatthet för våld i nära relation erbjuds psykologisk behandling för att förbättra sitt eget mående. Observera att behandling utifrån våld under uppväxten endast erbjuds personer under 25 år.
- Behandling med barn/ungdomar under 15 år förutsätter att det finns en trygg omsorgsperson som kan delta.
- För vuxna ska relationen till den/de som utövat våldet ha avslutats minst 3 månader innan kontakt med ATV inleds.
- För barn/ungdomar som har utsatts av förälder ska våldet ha upphört, och om barnet bor med den våldsutövande föräldern ska denne ha tagit fullt ansvar innan kontakt med ATV inleds.

Målgrupp anhöriga

- Barn vars förälder/omsorgsperson går i behandling på ATV utifrån eget våldsutövande eller tidigare våldsutsatthet erbjuds informationssamtal med barnbehandlare.
- Nuvarande partners till personer som går i behandling på ATV utifrån eget våldsutövande erbjuds partnerkontakt.

Generella förutsättningar för behandling

- Personens psykologiska resurser, psykiska hälsa och livssituation behöver vara sådana att hen kan tillgodogöra sig psykologisk behandling, och det ska vara sannolikt att behandling med fokus på våld i nära relation kan göra betydande skillnad för personens mående och livskvalitet. Till exempel behöver svår psykisk ohälsa vara omhändertagen innan behandling på ATV påbörjas.
- Vuxna som söker för tidigare våldsutsatthet och har kontakt med specialistpsykiatri erbjuds avgränsade insatser i form av psykoedukation om hur våld i nära relationer fungerar och kan påverka den som utsatts. Traumabehandling erbjuds ej.
- Barn/ungdomar som söker för tidigare våldsutsatthet och har kontakt med barn- och ungdomspsykiatri erbjuds traumabehandling via ATV, om problematiken är lindrig-medelsvår och det inte finns försvårande omständigheter som innebär att behandlingen bör bedrivas med tillgång till barnpsykiatriskt team, till exempel utifrån patientsäkerhet.

Inom ramen för Barnahus bistår ATV med barnpsykologisk expertis vid samråd och förhör samt erbjuda och genomföra krisstöd till barn som förhörts på barnahus och till deras närstående.

Remissmall ATV

En remissmall finns att använda i Cosmic vid remittering till ATVs verksamhet. Den heter vårdbegäran ATV, ska fyllas i och sedan skickas till Rehabcentrum mott Jkp. Egenremiss kan även göras via 1177.

Definitioner

Våld

Våld är varje handling riktad mot en annan person, som genom denna handling skadar, smärftar, skrämmar eller kränker, får denna person att göra något mot sin vilja eller avstå från något som den vill.

Våld i nära relationer:

Våld i nära relationer avser alla typer av våld som förekommer mellan närstående. Det kan vara i en parrelation eller i relationer mellan syskon, i familjen och släktingar. Kännetecknen för den här typen av våld är att den utsatte har starka emotionella band och/eller är beroende av förövaren vilket försvårar möjligheterna till motstånd eller att bryta upp.

Våldets uttryck:

Fysiskt våld är varje form av oönskad fysisk beröring och fysiskt handling som skadar och orsakar fysisk smärta. Det kan vara allt från knuffar och luggningar, till slag med och utan tillhyggen.

Sexuellt våld kan vara när någon blir tvingad att delta i eller se på sexuella handlingar mot sin vilja.

Psykiskt våld är kränkningar med ord och handlingar. Psykiskt våld kan ta sig många olika uttryck. Det kan handla om verbala kränkningar, isolering, hot och kontroll av olika slag. Det kan även vara utagerande svartsjuka och att bli förföljd/terroriserad av en partner eller före detta partner.

Materiellt våld kan vara aggressiva handlingar riktade mot materiella ting som skapar oro och rädsla. Det handlar om att våldsutövaren slår i dörrar eller väggar, slår sönder saker, på ett sätt som är skrämmande och/eller kränkande. Kan också handla om att våldsutövaren förstör ägodelar som är särskilt viktiga för partnern.

Ekonomiskt förtryck av en närstående ses också som våld. Det kan uttryckas genom ekonomiska hot, begränsningar av gemensamma ekonomiska tillgångar eller att tvinga någon att utföra ekonomiska olagligheter.

Latent våld Även om fysiska våldshandlingar sällan inträffar kan våldet vara ständigt närvarande i kraft av sin möjlighet. Detta kan uttryckas exempelvis genom kroppsspråk, gester eller uttalande.

Försummelse kan vara avsiktliga handlingar som kan leda till lidande, ohälsa och sjukdom, så som exempelvis felaktig medicinering eller undanhållande av nödvändig medicin samt att få hjälp med hygien eller måltider.

Digitalt våld kan till exempel innebära att någon delar privata bilder av någon eller sprider rykten i sociala medier. Det kan också handla om att en pojkvän eller flickvän kontrollerar, trakasserar och hotar genom mobilen, surfplattan eller datorn.